

УДК 677.075

ІНТЕР'ЄРНИЙ ТЕКСТИЛЬ: КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ВИМОГИ

Студ. Д.М. Маноха, гр. МгЗПрЕ-18
Науковий керівник доц. С.І. Арабулі
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Одним із перспективних і динамічних за темпами розвитку сегментів ринку товарів легкої промисловості в усьому світі є ринок інтер'єрного текстилю. Цей ринок об'єднує різні за призначенням, проте близькі за естетичним оформленням, гігієнічними і екологічними вимогами та надійністю і довговічністю в експлуатації групи текстильних матеріалів і виробів.

Враховуючи вище викладене, метою роботи є аналіз існуючих класифікацій інтер'єрного текстилю та вимог до нього.

Об'єкт та предмет дослідження. Предмет дослідження – інтер'єрний текстиль.

Наукова новизна та / або практичне значення отриманих результатів. Проведено аналіз існуючих класифікацій інтер'єрного текстилю та систематизовано основні вимоги до безпечності цієї продукції та матеріалів.

Результати дослідження. Згідно класифікації Е.В. Змановських [1] інтер'єрний текстиль за функціональним критерієм (функції в інтер'єрі) поділяється на:

- засоби зонування, трансформації та обмеження простору (занавіси, екрани, стенди, перегородки, оформлення отворів);
- покриття і оформлення обмежувачих поверхонь;
- меблеві тканини;
- штандарти.

За технологічним критерієм (умови виготовлення текстилю):

- машинна технологія;
- ручна технологія.

За типом пластичної структури інтер'єрний текстиль:

- площинний;
- фактурний;
- рельєфний;
- об'ємний.

Інтер'єрний текстиль різного цільового призначення поділяється на наступні товарні групи:

- текстильні матеріали та вироби для покриття підлоги і стін;
- текстильні матеріали і вироби для оздоблення вікон і дверей;
- текстильні матеріали і вироби для оббивання та оздоблення меблів.

Кожна група характеризується різноманітністю видового та внутрішньовидового асортименту, який відрізняється цільовим призначенням, волокнистим складом, особливостями будови й оброблення та іншими ознаками.

Як свідчить аналіз нормативних документів та досліджень вчених, якість інтер'єрних текстильних матеріалів і виробів з них визначаються низкою основних чинників, які можна об'єднати поняттям «рівень безпечності текстильних матеріалів і виробів з них».

На сьогодні в Україні діє ДСТУ 4239: 2003 «Матеріали та вироби текстильні і шкіряні побутового призначення. Основні гігієнічні вимоги» [2], який гармонізований з міжнародним екологічним стандартом *Oeko-Tex Standard 100*, та встановлює гігієнічні вимоги та вимоги безпечності текстильних матеріалів і виробів різного цільового призначення.

Згідно *Oeko-Tex Standard 100* інтер'єрний текстиль та вироби відносяться до 4 класу екологічної безпечності [3].

У таблиці 1 наведено вимоги до виробів для оздоблення інтер'єру згідно ДСТУ 4239: 2003.

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Матеріалознавство та технологія текстильних виробництв

Таблиця 1 – Гігієнічні показники виробів для оздоблення інтер'єру (ДСТУ 4239:2003)

Назва гігієнічного показника, одиниці вимірювання	Допустимий рівень гігієнічного показника для видів продукції			
	Текстильні покриви для підлоги	Текстильні покриви для стін	Текстильні декоративні тканини та гардини	Текстильні меблеві тканини
1. Величина рН, од., для продукції з:				
1.1. вовни, шовку	4,0-7,5	4,0-7,5	4,0-7,5	4,0-7,5
1.2. іншої сировини	4,8-7,5	4,8-7,5	4,8-7,5	4,8-7,5
2. Вміст формальдегіду				
2.1. вільного і здатного частково виділятися, мкг/г, не більше ніж	300	300	300	300
2.2. емісія формальдегіду, мг/м ³ , не більше ніж	0,1	-	-	-
3. Залишки важких металів, що здатні до екстрагування, не більше ніж				
миш'як	1,0	1,0	1,0	1,0
свинець	1,0	1,0	1,0	1,0
кадмій	0,1	0,1	0,1	0,1
хром	2,0	2,0	2,0	2,0
хром VI	не дозволено	не дозволено	не дозволено	не дозволено
ртуть	0,02	0,02	0,02	0,02
кобальт	4,0	4,0	4,0	4,0
мідь	50,0	50,0	50,0	50,0
Нікель	4,0	4,0	4,0	4,0
4. Вміст пестицидів, мкг/г, не більше ніж	1,0	1,0	1,0	1,0
5. Вміст пентахлорфенолу, мкг/г, не більше ніж	0,5	0,5	0,5	0,5
6. Вміст азобарвників МАК класів III A1 і A2, мкг/г	не дозволено	не дозволено	не дозволено	не дозволено
7. Вміст хлорорганічних носіїв, мкг/г	не дозволено	не дозволено	не дозволено	не дозволено
8. Стійкість пофарбування, бал, не менше, до:				
води	3	3	3	3
прання	-	-	-	3-4
кислотного поту	-	-	-	3-4
лужного поту	-	-	-	3-4
сухого тертя	4	4	4	4
мокрого тертя	2-3	2-3	2-3	2-3
9. Наявність запаху (одор-тест) за шкалою оцінок	3	1	1	1

Висновки. У цілому вимоги *Oeko-Tex Standard 100* та ДСТУ 4239: 2003 є гамонізованими між собою. Водночас існує низка розбіжностей в номенклатурі показників та їх значеннях, що викликано регулярними переглядами і оновленням *Oeko-Tex Standard 100*, та відповідним застарінням ДСТУ 4239: 2003.

Ключові слова: інтер'єрний текстиль, гігієнічні вимоги, вимоги безпечності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пушкар Г.О. Класифікація і характеристика функціональних властивостей інтер'єрного текстилю / Г.О.Пушкар, Б.Д.Семак // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – 2013 №5(73). – С.124. - 205 с.
2. ДСТУ 4239: 2003 Матеріали та вироби текстильні і шкіряні побутового призначення. Основні гігієнічні вимоги. Київ: Держспоживстандарт. 2004. 17 с.
3. *Oeko-Tex Standard 100*. URL: <https://www.oekotex.com>